บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง ของความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์

ความพึงพอใจและความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงของประชาชน ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

โดย

นางสาวรัตนาภรณ์ สุวคนธ์ พฤศจิกายน 2544

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์จงจิต ศรีพรรณ โรเบิร์ต

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์หลัก เพื่อศึกษา 1) คุณลักษณะทางประชากรกลุ่ม เป้าหมายวัย 30-60 ปี ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 2) พฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุ กระจายเสียง 3) การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อรายการวิทยุกระจายเสียง 4) ลักษณะ รายการวิทยุกระจายเสียงที่กลุ่มเป้าหมายต้องการ 5) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทาง ประชากรกับการใช้ประโยชน์จากการฟังรายการวิทยุกระจายเสียงและความต้องการรายการวิทยุ กระจายเสียงของประชาชนวัยดังกล่าว และ 6) เพื่อศึกษากลุ่มเป้าหมายและประเภทของรายการ วิทยุกระจายเสียงที่นำเสนอทางสถานีวิทยุทั้ง 8 แห่งในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 271 คน โดยได้จากการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (simple random sampling) จากประชาชนวัย 30-60 ปี ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติหาค่าร้อยละ และค่า Chi-square นอกจากนั้น ยังเก็บข้อมูลจากการวิเคราะห์ผังรายการของสถานีวิทยุทั้ง 8 แห่งในจังหวัดเชียงใหม่ และจากการจัดสนทนากลุ่ม (focus group session) ระหว่างผู้ฟัง 1 ครั้ง และระหว่างนักจัด รายการวิทยุ 1 ครั้ง

ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุอยู่ ในช่วง 30 -40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ทำงานรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจมากที่สุด มีรายได้อยู่ในช่วง 1,000-10,800 บาทต่อเดือน มีเครื่องรับวิทยุอย่างน้อยคนละ 1 เครื่อง เปิดรับ ฟังเป็นประจำทุกวันวันละ 1-2 ชั่วโมง และนิยมรับฟังวิทยุ ช่วงเวลา 08.00-11.00 น. โดยรับฟัง ขณะขับรถยนต์หรือโดยสารรถยนต์มากที่สุด ส่วนเหตุผลที่รับฟังวิทยุนั้นเพื่อความบันเทิงหรือ ผ่อนคลายการมณ์

สถานีวิทยุที่นิยมเปิดรับฟัง คือ สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน (FM 100) เพราะ รายการที่นำเสนอมีความหลากหลายได้รับทั้งสาระและความบันเทิง รายการวิทยุที่ชอบคือ รายการมาลัยลูกทุ่งทางสถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน (FM 100) นิพนธ์ สุวรรณรังษี คือ นักจัดรายการที่ชอบมากที่สุด นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างแสดงความพึงพอใจในระดับปานกลาง ต่อรายการต่าง ๆ ที่รับฟังทางสถานีวิทยุทั้ง 8 แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่

ในด้านความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงทั้งประเภทและเนื้อหาพบว่ากลุ่ม ตัวอย่างต้องการให้มีการนำเสนอรายการวิทยุเพื่อผู้ฟังวัย 30 - 60 ปีอย่างต่อเนื่องมากที่สุด ส่วน รายการประเภทต่าง ๆ ที่ต้องการรับฟัง คือ รายการเพลงลูกทุ่ง รายการพูดคุยที่เปิดโอกาสให้ผู้ฟัง เสนอความคิดเห็นหรือซักถามทางโทรศัพท์และรายการข่าวแบบบูรณาการ เนื้อหาที่สนใจ คือ ด้านสุขภาพอนามัยและการกีฬา ส่วนรายการวิทยุที่ต้องการให้มีการนำเสนอมากขึ้นกว่าใน ปัจจุบัน คือ รายการข่าว

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรกับการใช้ประโยชน์จากการ พึงรายการวิทยุกระจายเสียงและความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงนั้น พบว่าคุณลักษณะ ทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการายการเพลง ประเภทต่าง ๆ เพศมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้มีสถานีวิทยุที่นำเสนอรายการต่อเนื่อง เพื่อผู้ฟังวัย 30 – 60 ปี และการศึกษามีความสัมพันธ์กับความต้องการประเภทรายการวิทยุ มากขึ้นกว่าที่รับฟังในปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์ผังรายการของสถานีวิทยุทั้ง 8 แห่งในจังหวัดเชียงใหม่ประจำเดือน กันยายน พ.ศ.2543 พบว่าสถานีวิทยุส่วนใหญ่นำเสนอรายการเพลงเป็นหลัก โดยเน้นกลุ่ม เป้าหมายคือคนฟังทั่วไป ส่วนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใหญ่นั้นพบมากในรายการของสถานีวิทยุ เสียงสื่อสารมวลชน (FM100)

ABSTRACT

Abstract of special problem submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Communications

SATISFACTION WITH AND DESIRES FOR RADIO PROGRAMS OF PEOPLE IN CHIANGMAI MUNICIPALITY

Ву

RATTANAPORN SUVAGONDHA NOVEMBER 2001

Chairman: Assistant Professor Chongchit Sripun Robert

Department/Faculty: Department of Agricultural Extension, Faculty of Agricultural

Business

This study aims to investigate audiences between 30 to 60 years old in Chiangmai municipality: 1) population characteristics of this group, 2) their radio listening behavior, 3) their uses of and satisfaction with radio programs, 4) the radio programs they desire, 5) correlation between population characteristics and uses/desires plus types of radio programs broadcast and target groups of eight radio stations in Chiangmai.

The survey data were collected using simple random sampling methods. Two hundred seventy—one people in Chiangmai municipality between 30 to 60 years old completed questionnaires. The data were analyzed using standard statistical techniques including percent and Chi-square test. In addition, data on program plans

of eight broadcasting stations in Chiangmai were analyzed and two focus group sessions, one with radio listeners, one with boradcasters, were conducted.

This study provided the following results.

More males than females responded to the survey. Most were between 30-40 years old. The largest segments had a bachelor degree and were either government officials or state enterprise employees. The income ranged between 1,000-10,800 baht per month.

All respondents had at least one radio set and most keep it turned on for 1-2 hours every day. The prime listening time was between 8.00-11.00 A.M. Most listened to radio while in vehicles. The main reason for listening was for entertainment or relaxation. The most popular station was the Voice of Mass Communication (FM 100) because the programs are diversified and provide both knowledge and entertainment at the same time. The most popular program was "Malai Lukthung" of the Voice of Mass Communication. The most popular program presenter was Mr. Nipon Suwanrangsri. Respondents showed moderate satisfaction with regular programs of all eight radio stations in Chiangmai.

Respondents desired radio programs aimed at the 30-60 age group. The types of radio programs desired include Thai country music programs, interactive and phone-in programs, and integrated news. Specific content desired includes health and sports. The type of radio program that most respondents wanted more of was news.

Population characteristics, including gender, age and education, were found to be correlated with desire for different types of music programs. Gender was correlated with desire for radio programs specifically for listeners aged 30 to 60. Education was correlated with desire for an increased variety of programs.

Analysis of September 2000 program plans of eight stations in Chiangmai shows that most stations broadcast music programs targeted at the general public. The Voice of Mass Communication specifically directs many programs to adults.